

Eltűnt 1945. 02. 19-én

Thursday, 28 January 2010

Az 1960-as években járunk. Szántás közben egy repülőgép roncsai kerülnek elő Búcs határában. A motort kiemelik, ám kutatást nem végeznek. Közel öt évtizeddel később, egy információ alapján újra felkeresik azt a helyet, de most már alapos feltáró munkára készülnek. Zsákovics László és Porubszky Béla roncskutatók a feltárás során a Magyar Királyi Honvéd Légierőben rendszeresített hadnagyi váll-lapokat talál, ezért – a szlovák hivatalos szervek mellett – azonnal értesítik Punka Györgyöt, a Magyar Roncskutató Egyesület repüléstörténészét és Magó Károly zászlóst, az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis, Szolnoki Repülő Múzeum munkatársát, hogy egy magyar pilóta nyughelyére bukkantak.

A közös feltárási munkálatok 2009. november 16-án kezdődtek. Mintegy 40 köbméter földet kellett átrostálni ahhoz, hogy a feltárás és exhumálás szakmai szempontból se hagyjon kívánni valót maga után. A pilóta földi maradványait gépének roncsai között találták meg. Igazságügyi orvosszakértő megállapította, hogy a csontok egy 20-25 éves korú férfitől származnak, a holttest állapota pedig a második világháborúban elhunyt holttestek állapotának megfelelő. A szakértők számára világossá vált, hogy egy II. világháborús légi ütközet során eltűnt magyar pilóta földi maradványait, és gépének roncsait tárták fel. A Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézetének és Múzeumának Központi Irattára információjának alapján hadnagyi rendfokozattal, Esztergom légtérben egyedül az akkor 23 esztendő's Horváth György hadnagy tűnt el 1945. február 19-én, aki aznap szállt fel egy Messerschmitt 109-es típusú, német gyártmányú vadászgéppel a veszprém-jutasi katonai repülőtérről. 1945. február 19-én a magyar 101. Vadászpilóta Ezred 7. százada, és a német 51. Vadászpilóta Ezred 7. százada bevetésre került Esztergom környékén. A magyar és a német kötelék összecsapott a szovjet vadászpilóta egységekkel. A kialakult légi csatában két magyar, és egy német repülőgépet lőttek le a szovjet vadászok. Egy német vadászgép a Garam-folyónál zuhant le, egy magyar vadászgép Esztergomnál kényszerleszállást hajtott végre, és Horváth György hadnagy gépének nyoma veszett. A 101. Vadászpilóta Ezred 5/1945 számú parancsa eltűntként jelenti a pilótát. A szovjet pilóták győzelmi jelentéseikben szereplő helyszínek alapján valószínű, hogy Fedor Alekszejevics Sznyegirev főhadnagy lőtte le Horváth hadnagy gépét, mert ő igényelte Karvától északra egy Messerschmitt 109-es lelövését, a becsapódás helyszíne pedig Karvától északra csupán négy kilométerre fekszik. A felfedezés jelentőségéről Magyarország egyik legismertebb roncskutatója, Magó Károly beszélt: „Napjainkban még mindig mintegy huszonöt olyan magyar pilóta sorsa ismeretlen, akik a II. világháborúban tűntek el. Az azóta eltelt bő hatvan esztendőben közülük mindössze tíz katonát tudtak exhumálni a szakemberek. Ám az most először a szlovákiai Búcs község határában fordult elő, hogy külföldön lezuhant repülőgép roncsaiból előkerült magyar pilóta földi maradványait nemzetközi együttműködésben szabadítják ki. A csontokat a szlovákiai hadisírgondozó iroda képviselője átvette, a földi maradványok hazavitele folyamatban van. Mint az a kutatás során kiderült, az elhunyt hadnagynak él egy hetvennégy esztendő's húga, így a két testvér DNS mintájának összehasonlításával lehetőség nyílik bizonyítani Horváth György minden kétséget kizáró azonosságát. Az eltűntnek nyilvánított vasvári fiatalemberről családja hiába várt hírt 65 éven át. Lelkes kutatóknak köszönhetően egy háts katona tragikus életpályája ezzel végre lezárulhat. Horváth György hadnagy, az „aranyas” jelvény tulajdonosa utolsó harci feladatának teljesítése közben életét áldozta hazájáért és halt hősi halált. Ezúton szeretnénk felhívni az olvasók figyelmét, hogy amennyiben van tudomásuk a környéken lezuhant vadászgép helyszínéről, esetleg más harci jármű hollétéről, jelezzék azt a városi múzeum irodájában személyesen (Vámház köz 2.), a muzeum.sturovo@zoznam.sk e-mail címen, vagy a 752 4002-es telefonszámon. Köszönjük.

Juhász Gyula